

مطالعه کمی و کیفی نقش ایوان در خانه‌های سنتی و احیاء آن در کالبد تراس

(مطالعه موردی: آپارتمان‌های میان مرتبه شهر تهران)

دکتر محمدعلی خانمحمدی*، مهندس سیروان عظیمی**، مهندس یاسر رحمانی***،
مهندس مختار حسینی****

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۲/۱۱/۱۴، تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۳/۱۱/۱۳

چکیده

گرچه روزگاری، خانه تلفیقی بود از فضاهای متنوع با کیفیت‌های مختلف مانند: اتاق، حیاط، ایوان، رواق و مهتابی، که می‌توانستند به خوبی جوابگوی نیازهای عملکردی و روانی آدمی بوده و بر غنای معماری بیفزایند. اما امروزه با حذف حیاط و ایوان در طراحی واحدهای آپارتمانی و جایگزین کردن آنها با تراس‌های نامناسب، کارایی کیفی مسکن کاهش یافته‌است. هدف این پژوهش احیاء ایوان‌های پیشین، در قالب تراس است. این پژوهش کیفی - تفسیری با استفاده از پرسش‌نامه، مصاحبه و مطالعه موردی، در پی یافتن پاسخ این پرسش است که چگونه می‌توان با مکانیابی صحیح، ابعاد بهینه و رعایت اصول طراحی، تراس را به عنوان یک فضای زنده، کارآمد، چند عملکردی و کیفی در طراحی واحدهای آپارتمانی جدید در نظر گرفت؛ و اثبات می‌کند با اتخاذ راهکارهای مناسب طراحی، تراس می‌تواند عملکرد حیاط، نشیمن، غذا خوری، فضای خواب، مطبخ، جای بازی بچه‌ها و عامل ارتباطی با طبیعت را در بطن خود داشته باشد.

واژه‌های کلیدی

آپارتمان، خانه، فضاهای چند عملکردی، احیاء ایوان، تراس

* استادیار گروه آموزشی معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران.
** دانشجوی کارشناسی ارشد معماری گرایش مسکن، دانشگاه علم و صنعت ایران. (مسئول مکاتبات)
Email: Khanmohammadi @ iust.ac.ir
Email: sirwan.arch65@gmail.com
*** دانشجوی کارشناسی ارشد معماری گرایش مسکن، دانشگاه علم و صنعت ایران.
**** دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه تهران.
Email: yaser_rahmanian@yahoo.com
Email: hossaini.mokhtar@gmail.com